

[Mimi Jakobsen]

»Mange unge vil forlade skolesystemerne, uden at de får mulighed for at tilpasse sig de normer og betingelser, der gælder for at kunne begå sig på en arbejdsplads.«

Det er CD ganske enig med arbejdsministeren i, men vi er også fuldstændig klar over, at arbejdsministeren ikke mener det samme med den bemærkning, som CD mener.

Jeg er alvorligt bange for, at der i skolesystemet, til trods for at vi har styrket indslaget af arbejdskendskab og samtidsorientering, alligevel i dag foregår ting, som gør, at unge mennesker ikke får tilstrækkeligt indblik i erhvervslivet, måske får de oven i købet et uhyre skævt indtryk af erhvervslivet, som gør, at den usikkerhed, arbejdsgiverne i forvejen har, når de skal aftage de unge mennesker, bliver forstærket yderligere.

Jeg skal ikke gøre denne debat lang, men jeg vil bare erindre om Olof Palme, der engang sagde noget i retning af, at har man først lært børnene medindflydelse i skolen, finder de sig aldrig i arbejdsgiverens ret til at lede og fordele arbejdet. Det tror jeg han har ret i, men jeg tror også, at det er noget af det, der kan få en arbejdsgiver til at miste appetitten og ikke tage den omkostning og den byrde på sig, det er at få en elev. Det synes jeg er i allerhøjeste grad beklageligt, og jeg er bange for, at det er et af problemerne sammen med det faglige niveau, som der, hvad enten man kan lide det eller ej, er skabt tvivl om med folkeskolens afgangsprøver.

Må jeg sige om spørgsmålet EFG/mesterlære, at CD fortsat mener, der skal være plads for mesterlæren i de fag, der selv ønsker det, og dermed har jeg formodentlig også klart nok sagt, at CD støtter venstres forslag, dels nr. B 70 om forpraktikken i social- og sundhedsuddannelserne, dels nr. B 71, som man måske nok kan undre sig lidt over i betragtning af, at venstre har indgået et forlig, der taler om ligeværdighed mellem de to uddannelser. Nu skal vi ikke drille andre partier med de forlig, de indgår, og som vi ikke har været enige i, men jeg synes, det er lidt foruroligende, at man har følt det nødvendigt fra venstre at stramme op. Under alle omstændigheder er vi enige i intentionerne. De to uddannelser skal fortsætte, men der skal også en koordinering til. Det støtter vi også, og vi har hele tiden ment, at det må

være muligt at sammenarbejde disse uddannelser, så de på et tidspunkt falder sammen.

Om lære- og praktikpladser er der sagt meget i dag. Man har rejst spørgsmålet: hvor mange mangler vi overhovedet? Er det 25.000 over tre år? Er det 10.000 den 1. august 1981? Det synes jeg vi må have nogle oversigter over.

Hvad er det for unge mennesker, der står og mangler job, og hvad er det for fag, vi skal have dem ind i? Det er jo nok et af de store problemer, at vi stadig væk giver mulighed for, at man går ind i automekanikerbranchen og andre brancher, som er så hårdt ramt i forvejen af arbejdsløshed, at der ikke er nogen udsigt til hverken praktikpladser eller senere beskæftigelse. Det er spørgsmålet, om man ikke må ind i en totaldimensionering også på dette område, hvor ubehageligt det end måtte være. Det er ikke rimeligt at lokke unge mennesker ind, og får de så endda en praktikplads, har de måske alligevel ikke mulighed for beskæftigelse bagefter.

Med hensyn til oprettelsen af disse yderligere lære- og praktikpladser er vi modtagelige for et hvilken som helst godt forslag, der måtte komme, blot ikke nogen tvangsforanstaltninger. Jeg tror, der er rigelige muligheder for at få både det offentlige og de private til at indse, at de her må gøre en investering, som er i deres egen interesse. Vi har en pukkel af unge mennesker i øjeblikket, men der er jo visse dele af erhvervslivet, der forudsætter, at der simpelt hen kommer mangel på arbejdskraft, hvor mærkeligt det end kan lyde i dag, om 5-6-7 år, og da tror jeg nok, det vil være en fordel allerede nu at gøre sig klart, at det gælder om at uddanne så mange så godt som muligt for at have dem til rådighed på det tidspunkt.

CDs bud på dette problem bliver så nærmere, at man skal forsøge at gøre det lettere at få oprettet lære- og praktikpladser. Der er mange formaliteter i dag, der skal overholdes, og vi mener nok, at man med den pukkel, man har, kunne se lidt gennem fingre med det, uden at kvaliteten blev sænket. Selvfølgelig er der heller ikke nogen, der kan have noget imod kampagner til hver en tid. Man kan gøre, hvad man vil – ad frivillig vej – for CDs skyld for at få oprettet disse flere praktikpladser.

Så er der spørgsmålet om de nye skoler. Jeg kan ikke erindre, at CD har stillet sig